

EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ BÜLTENİ

www.morsertifika.sabanciuniv.edu

0216 483 90 00 *3150 | morsertifikaprogrami@sabanciuniv.edu

Sabancı Üniversitesi, Orhanlı, Tuzla, İstanbul, 34956

EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ BÜLTENİ sayı 10

Sabancı Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Mükemmeliyet Merkezi (SU Gender) tarafından yürütülen ve Sabancı Vakfı'nın 14 yıldır desteklediği projelerden Mor Sertifika Programı, 2020-2021 proje döneminde çalışmalarına devam ediyor.

Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bülteni'nin onuncu sayısı; Mor Sertifika Programı'nın Çevrimiçi Yaz Okulu, Öğretmen Ağı işbirliği ile gerçekleştirilen Karşılıklı Buluşmaları" buluşması, ilk defa verdiğimiz Mor Sertifika Programı Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ödülleri, dünyadan ve Türkiye'den eğitime dair son gelişmeler ve Sabancı Vakfı'ndan haberleri içeriyor. Öğretmenlerin Sesi bölümümüzde ise, Çevrimiçi Yaz Okulu'na katılan öğretmen ve öğretmen adaylarımızın Mor Sertifika Programı'na dair mektuplarını sizlerle buluşturuyoruz.

Tüm çalışmalarımızla ilgili güncel haberleri sizlerle paylaşmaktan çok mutluyuz! Her türlü görüş ve önerinizde bize morsertifikaprogrami@sabanciuniv.edu adresinden bize ulaşabilirsiniz.

Mor Sertifika Programı'ndan Haberler

Mor Sertifika Programı Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ödülleri Sahiplerini Buldu

Sabancı Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Araştırmaları Mükemmeliyet Merkezi (SU Gender) tarafından Sabancı Vakfı desteğiyle yürütülen Mor Sertifika Programı, toplumsal cinsiyet eşitliği alanında öğretmen ve öğretmen adaylarını ödüllendirdi. Bu yıl ilki düzenlenen ve alanında tek olan Mor Sertifika Programı Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ödülleri'nde İpek Gürkaynak Yaratıcı Pedagoji Ödülü Kayseri'den 2015 yılı Mor Sertifika Programı Öğretmen Okulu katılımcısı okul psikolojik danışmanı Selin Sengir'e, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ödülü 2020 yılında Isparta'dan Mor Yaz Okulu'nu tamamlayan felsefe öğretmeni Büşra Bayram'a, Eşitlikçi Uygulamalar Ödülü ise İstanbul'dan 2016 Mor Sertifika Programı Öğretmen Okulu katılımcısı Türkçe öğretmeni Zeynep Alay'a verildi. Ayrıca ilkökul matematik öğretmeni Dilan Özdemir ile öğretmen adayları Fadimana Küçük ve İlke Özipek Mor Tohum Ödülü'ne layık görüldüler.

Mor Sertifika Programı Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ödülü Kazanan Öğretmenlerimiz

“

“Gençliğime Mektup” isimli çalışmamda erken yaşta evlendirildiği için eğitim hayatından ayrılmak zorunda bırakılan kadınlar ile genç öğrencileri bir araya getirmeyi amaçladım.

Erken yaşta evliliğin önlenmesini, ailelerin ve öğrencilerin bilinçlendirilmesini amaçlayan projede Selin Öğretmen, deneyim paylaşımı için yarattığı alana hem öğrencilere hem de ebeveynlere yeni ufuklar açıyor, yeni sorular sorulmasını sağlıyor.

SELİN SENGİR, KAYSERİ
2021 MOR SERTİFİKA PROGRAMI EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ÖDÜLÜ
İPEK GÜRKAYNAK YARATICI PEDAGOJİK KATEGORİSİ KAZANANI

“

“İki Müzisyen Kız” isimli projem ile öğrencilerimin, sanat eleştirisi yöntemini kullanarak sanat tarihini ve sanat eserlerinde toplumsal cinsiyet eşitliğini konuşabilmelerini istedim.

Görsel iletişim ve biçimlendirme, kültürel miras, sanat eleştirisi ve estetik alanlarını toplumsal cinsiyet ile bir araya getiren çalışmada Zeynep Öğretmen, farklı branşlara da uygulanabilen ve yeni çalışmalara alan açan bir proje tasarlıyor.

ZEYNEP ALAY, İSTANBUL
2021 MOR SERTİFİKA PROGRAMI EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ÖDÜLÜ
EŞİTLİKÇİ UYGULAMALAR KATEGORİSİ KAZANANI

“

“Filmlerde ve Şarkılarda Eşitsizlik” isimli çalışmamla öğrencilerimin gündelik hayatta karşılaştıkları görsellerde ve metinlerde cinsiyet eşitsizliğini sorgulamalarını hedefledim.

Bu çalışmada öğrencilerin izledikleri filmlerde ve şarkılarda duydukları cinsiyetçi ifadeleri fark etmelerini ve sorunları dile getirme becerisi kazanmalarını hedefledim. Buşra Öğretmen, medyaya ve popüler kültüre genç yaşlarda eleştirel bir bakış açısı getirilmesine katkıda bulunuyor.

BÜŞRA BAYRAM, İSPARTA
2021 MOR SERTİFİKA PROGRAMI EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ÖDÜLÜ
EŞİTLİKÇİ UYGULAMALAR KATEGORİSİ KAZANANI

“

“Hypatia” isimli projemle öğrencilerime mesleklerin cinsiyeti olmadığını ve hayallerinin önünde kimsenin duramayacağını göstermek istedim.

Dilan Öğretmen öğrenciler ve profesyoneller arasında bir iletişim ağı kurmayı ve bu ağ ile öğrencilere hayallerinin önündeki engelleri kaldırma gücü vermeyi amaçlıyor. Ayrıca, başka öğretmenlerin de çalışmaya uygulayabilmeleri için farklı şehirlerdeki eğitimcileri bir araya getirmeyi planlıyor.

DILAN ÖZDEMİR, MARDİN
2021 MOR SERTİFİKA PROGRAMI EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ÖDÜLÜ
MOR TOHUM KATEGORİSİ KAZANANI

“

Projemi kurgularken, 3-6 yaş çocukların ve bakım veren kişilerin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık kazanmasını hayal ettim.

Fadik Öğretmen, “Okul Öncesi Eğitimde Çocuk Ve Aile İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Desteklenmesi” projesinde okul öncesi dönem çocuklarının ebeveynlerinin/bakım veren kişilerin oyuncak, hobi ve meslek seçimlerinde cinsiyetçi kalıp yargılardan uzaklaşmalarını ve çocuklara rol model olmalarını sağlamayı amaçlıyor.

FADİMA KÜÇÜK, ANKARA
2021 MOR SERTİFİKA PROGRAMI EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ÖDÜLÜ
MOR TOHUM KATEGORİSİ KAZANANI

“

Projemi, mezun olduktan sonra çalışacağım ilk sınıfımı hayal ederek tasarladım.

Öğrencilerin yakın çevrelerinden seçilen örnekler üzerine inşa edilen projesiyle İlke Öğretmen, bir yandan toplumsal yaşamda her mesleğin gerekli ve saygın olduğunu vurgularken, bir yandan da çeşitli mesleklerin günlük yaşamdaki yeri ve toplumsal iş bölümü üzerindeki ilerleyerek öğrencilere mesleklere ilişkin ön yargıların ve kalıp yargıların fark ettirmeyi amaçlıyor.

İLKE ÖZİPEK, KIRKLARELİ
2021 MOR SERTİFİKA PROGRAMI EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ÖDÜLÜ
MOR TOHUM KATEGORİSİ KAZANANI

“

“Eğitim hali” ile öğretmenler, öğretmen adayları, bakım verenler ve eğitim ekosistemi içinde bulunan tüm paydaşlar için eğitimin her hâlini konuşma alanı açmayı hayal ettik.

Muhammed Öğretmen ve arkadaşı Zeynep Hançer iki haftada bir Apostol üzerinden yayınlanan eğitim hâli ile, eğitim ekosistemi içinde yer alan kavramları abonelerle paylaşıyor, seçilen konu ve temalarda uzman kişilerin yazdığı hikâyeler ile farklı disiplinlerden paydaşların görüşlerine yer veren yazılar yayınlıyorlar eğitimin nabzını tutuyor.

MUHAMMED ATALAY, İSTANBUL
2021 MOR SERTİFİKA PROGRAMI EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ÖDÜLÜ
TEŞVİK KATEGORİSİ KAZANANI

“

Projem ile cinsiyet rollerinin yaşatılmasında ve aktarılmasında etken olan türükleri toplumsal cinsiyet açısından incelemeyi hedefledim.

Özge Öğretmen çalışmasında Van türüklerinde erkeklerin ve kadınların gösterdikleri mekânlara, onlara aile içinde verilen roller ve yüklenen kişisel özelliklere bakarak, eşitlikçi ve eşitsiz durumları saptamış, toplumsal cinsiyete dair türüklerde yakaladığı ipuçlarını günlük hayat ile karşılaştırarak cinsiyetlere yüklenen rolleri incelemiştir.

ÖZGE ODABAŞI KOÇ, VAN
2021 MOR SERTİFİKA PROGRAMI EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ÖDÜLÜ
TEŞVİK KATEGORİSİ KAZANANI

“

“Eşit Masallara Ses Ver” projemle toplumsal cinsiyet eşitliği kavramını çocukluk döneminde aşılmalı ve velilerde farkındalık yaratmayı amaçladım.

Ceren Öğretmen projesinde Eşit Masallar kitaplarından yararlanarak ülkemizin farklı bölgelerinde bulunan öğretmenlerle ve Erciyes Üniversitesi öğrencileriyle bir araya gelmeyi ve toplumsal cinsiyet eşitliğine ses olmayı hedefliyor.

CEREN ŞAHBAZ, MERSİN
2021 MOR SERTİFİKA PROGRAMI EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ÖDÜLÜ
TEŞVİK ÖDÜLÜ KAZANANI

“

Projem ile sınıf ve okullarda önyargılara, dilimize yerleşmiş cinsiyetçi ifade, tutum ve davranışlara dair öğrenci ve velilerin farkındalığını artırmak istedim.

8 Mart haftası etkinlikleri kapsamında yapılan çalışmada alanında uzmanlaşmış ve kazanım elde etmiş kadın konuşmacıların çağrıldığı kariyer günleri planlanılan Mustafa Öğretmen, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne özel film gösterimleri ve resim sergisi düzenlenmiştir.

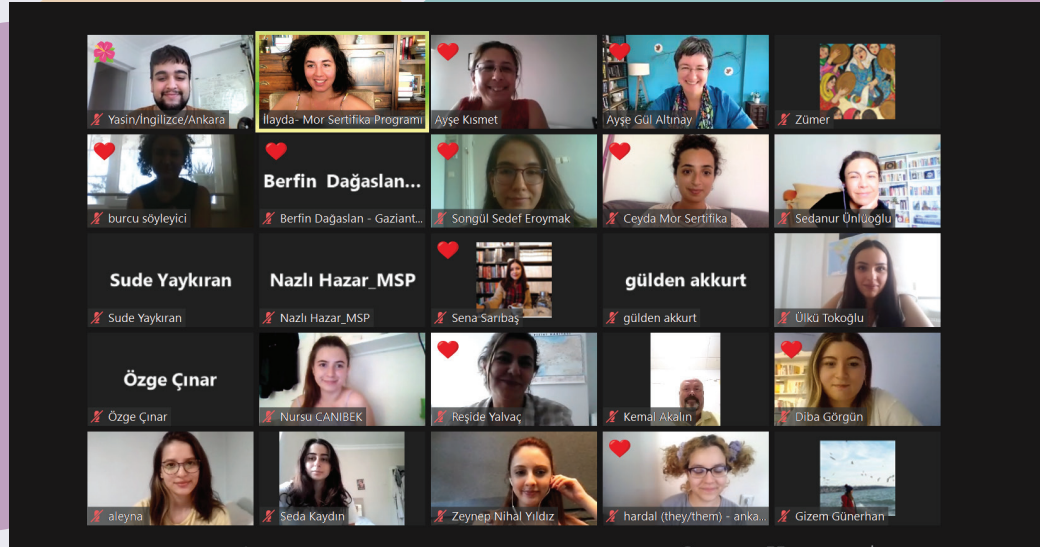

MUSTAFA ECE, GAZİANTEP
2021 MOR SERTİFİKA PROGRAMI EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ÖDÜLÜ
TEŞVİK KATEGORİSİ KAZANANI

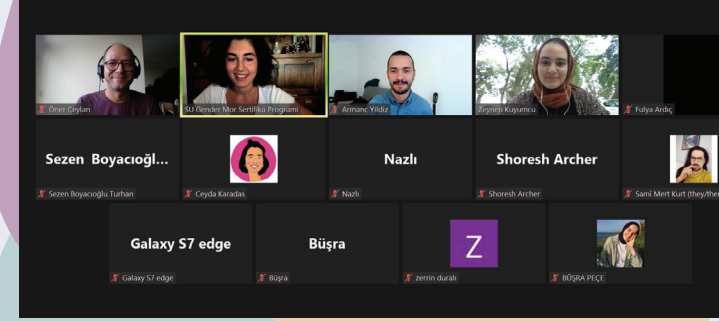

Eğitimler & Webinarlar

Mor Sertifika Yaz Okulu Ağustos'ta Düzenlendi

Bu sene de çevrimiçi olarak gerçekleştirdiğimiz Yaz Okulu'muzu 23-27 Ağustos tarihleri arasında düzenledik. Farklı illerden ve branşlardan 60 öğretmenin katıldığı eğitimlerimizde ayrımcılık, hukuk, edebiyat, kadın ve LGBTI+ tarihi gibi birçok alanı toplumsal cinsiyet ve eğitim perspektifiyle ele aldık.

"Dini ve Cinselliği Barıştırmak"

Webinarı'nda Zeynep Kuyumcu'yu Dinledik

Mor Sertifika Programı bu dönem "Toplumsal Cinsiyet Alanındaki Araştırmaları Dinliyoruz" temasıyla bu alandaki genç araştırmacıları webinarlarda konuk ediyor. İlkini Haziran ayında düzenlediğimiz bu serinin ikincisini Sabancı Üniversitesi Kültürel Çalışmalar Bölümü'nde yüksek lisans çalışmasını tamamlayan Zeynep Kuyumcu'yla gerçekleştirdik. Türkiye'deki müslüman LGBTİ'lerin deneyimlerine odaklandığı yüksek lisans tezinden yola çıkarak yaptığı sunumda Kuyumcu, din ve cinsellik konularının araştırmasının öznelere için nasıl bir araya geldiğini bize anlattı.

Ekim Zamanı'nda Toplumsal Cinsiyet Temelli Ayrımcılık Atölyesi

Sabancı Vakfı'nın her sene hibe alanlarını ve sivil toplumdan farklı paydaşları bir araya getirdiği Ekim Zamanı'nda bu sene Mor Sertifika Programı olarak bir atölye düzenledik. Sivil toplum kurumlarından farklı temsilcilerin bir araya geldiği atölyede, ilk kısımda ayrımcılığa teorik çerçeveden bir bakış sunduk ve toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılığın nasıl gerçekleştiğine dair örnekler sunduk. İkinci kısımda ise iş yerlerinde ve özellikle sivil toplumda toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılığın hangi biçimlerde karşımıza çıkabildiğine dair kurgulanmış karakterlerin, "persona"ların, senaryoları üzerinden bir katılımcı çalışma yürüttük.

"Emniyet Sağlık Güvenlik"

Ekibi ile Söyleşi Gerçekleştirdik

18 Kasım Perşembe akşamı Mor Sertifika Programı ekibinden Ceyda Karadaş ve Nazlı Hazar, Sağlık Emniyet Güvenlik ekibi ve üyelerinin katılımı ile temel kavramlar ve ayrımcılık üzerine bir oturum gerçekleştirdi. 30 kişinin katılım gösterdiği etkinlikte katılımcılar ile karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımı gerçekleştirildi.

Öğretmenlerin Sesi

Kemal Akalın

Mor Sertifika Programı kapsamında katıldığım Mor Sertifika Yaz Okulu sırasında; Öncelikle kişiselliğın ne anlama geldiğini bir kez daha uygulayarak gördüm / öğrendim. Mor Sertifika Programı kişinin düşünce ve fikirlerine değer veren bir platform ve bu platformda kişilerin birbirleri ile olan iletişimde de bu değeri koruyan bir program olduğunu gördüm. En önemli kazanımlarımdan birinin de kişisel alana ne kadar girebileceğimi ya da girmemem gerektiğini fark etmem olmuştur.

Mor Sertifika Programı çerçevesinde katıldığım Mor Sertifika Yaz Okulu eğitimleri sırasında bazı konularda bazı önyargılara sahip olduğumu gördüm, eğitimlerin bu önyargılarımla yanlışlığını göstermesi açısından çok etkili olduğunu düşünüyorum. Bu eğitimle özellikle okulda, öğrencilerimi daha iyi görmemi ve nasıl davranacağımı öğrendiğimi düşünüyorum.

Ayşe Kısmet

Program beklentilerimi tam olarak karşıladı. Sınıf içi uygulamalar ve oldukça orjinal pratikler sayesinde çok bilgilendim.

LGBT+ kimlikler ile ilgili bilmediklerim ve anlamadıklarım vardı. Sorularıma ilk kez yargılanmadan ve şiddete uğramadan cevap alabildim.

Her bir hoca kendi çapında çok birikimliydi. Uzun zamandır hasret kaldığım farklı açılardan bakabilme yetkinliğini gördüm. Programa katılan her bir meslektaşımın da çok şey öğrendim. En güzeli de bizim artık bir MSP ailesi olmamız.

Teşekkürler MSP

Gelecek Program

Mor Sertifika Programı Çevrimiçi Kış Okulu Başlıyor

*Tarihte ve bilimde kadınların nasıl bir yeri var?
Toplumsal cinsiyet algıları eğitimi nasıl şekillendiriyor?
Kapsayıcı bir eğitim nasıl mümkün olur?*

Sabancı Vakfı desteğiyle Sabancı Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Merkezi (SU Gender) tarafından yürütülen Mor Sertifika Programı bütün bu soruları ve çok daha fazlasını birlikte düşünebileceğimiz 2021 Mor Sertifika Programı Çevrimiçi Kış Okulu tüm Türkiye'den 60 öğretmen ve öğretmen adayının katılımıyla 11-12 ve 18-19 Aralık tarihlerinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilecektir. Katılımın ücretsiz olduğu programa sosyolojiden psikolojiye, hukuktan doğa bilimlerine, edebiyattan güncel araştırmalara farklı alanlardan akademisyen ve uzmanlar sunum, tartışma ve atölye çalışmaları ile katkı sunacaktır.

Sabancı Vakfı'ndan Haberler

Ekim Zamanı, Buluşma Zamanı

Sivil toplumun buluşma noktası haline gelerek gelenekselleşen Ekim Zamanı etkinliği bu yıl 6 Ekim 2021 tarihinde gerçekleştirildi. Pandemi koşulları sebebiyle sınırlı sayıda katılımcı ile yüz yüze bir araya gelinebilen etkinlik aynı zamanda Sabancı Vakfı YouTube kanalından ve Instagram hesabından canlı yayınlandı. Hibe Programları'nın 15. yılının vurgulandığı etkinlikte, 2020-2021 yıllarında Sabancı Vakfı'ndan hibe desteği alan sivil toplum kuruluşları yürüttükleri projelerin ilham veren hikayelerini paylaştılar. (Afyonkarahisar İş Kadınları Derneği, Altı Nokta Körler Vakfı, Bodrum Kadın Dayanışma Derneği, Eskişehir Gelişim Vakfı, İstanbul Esenyalı Kadın Dayanışma Derneği, Rengarenk Umutlar Derneği, Yenilikçi Girişim Derneği, Yüksekova Kadınları Toplumsal Destekleme ve Kültür Derneği)

Sekiz proje içinde kadın çalışmalarına odaklanan ve Afyonkarahisar İş Kadınları Derneği tarafından yürütülen "Gücümün Farkındayım, İşimin Başındayım" projesi ile mermer sektöründe çalışan kadınların toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakları konusunda farkındalıklarının artırılması üzerine yapılan çalışmalar konuşuldu. Bodrum Kadın Dayanışma Derneği tarafından yürütülen "Bodrum'dan Türkiye'ye: Kadınlar Eşitlikçi ve Şiddetsiz Kentini Yaratıyor!" projesiyle Bodrum'da yaşayan kadınların aktif katılımıyla daha kapsayıcı yerel hizmetlerin ve kadın dostu kentlerin oluşmasına katkı sunulması için atılan önemli adımlar paylaşıldı. İstanbul Esenyalı Kadın Dayanışma Derneği'nin "Kız Kardeşimle Güçlüyüm" projesi ile ise hak eğitimlerinin yanı sıra sanatsal atölyeler ve örgütlenme

kapasitesini güçlendirmeye yönelik etkinlikler aracılığıyla Pendik ve Maltepe ilçelerinde yaşayan kadınların iyi olma hallerinin desteklendiğinden bahsedildi. Yüksekova Kadınları Toplumsal Destekleme ve Kültür Derneği'nin (YUKADER) yürüttüğü "Yüksekova'da Kadın Olmak 2" projesiyle Yüksekova'da kadınların temel hak ve hizmetler konusunda bilgi sahibi olarak şiddet ve ayrımcılığa karşı mücadelede güçlenmeleri için yapılan çalışmalar ve kamu kurumlarıyla kurulan iş birliklerinden bahsedildi.

Ekim Zamanı etkinliğini [Sabancı Vakfı YouTube](#) kanalından izleyebilirsiniz. Ayrıca etkinlikte bahsedilen projelerin detaylarının yer aldığı 'Ekim Zamanı Hibe Programı Öyküleri' kitabının dijital versiyonuna ulaşmak için [tıklayınız.](#)

Etkinliğin bir gün öncesinde, 5 Ekim tarihinde proje temsilcilerinin süreçteki deneyimlerini, planlarını ve olası iş birliklerini birbirlerine aktarmalarına ve birlikte hareket edebilme potansiyellerini de görmelerine fırsat sağlamak amacıyla 'Deneyim Paylaşımı Toplantısı' gerçekleştirildi.

Etkinlikten bir gün sonrasında, 7 Ekim tarihinde herkesin katılımına açık şekilde çevrimiçi Paylaşım Buluşmaları düzenlendi.

- Erişilebilir Her Şey ekibi yürütücülüğünde, herhangi bir etkinlik düzenlerken dikkate alınması gereken erişilebilirlik düzenlemelerinin konuşulup, basit öneriler sunulan 'Erişilebilir Etkinlikler Tasarlamak' oturumu yapıldı.

- Mor Sertifika Programı ekibi tarafından temel cinsiyet kavramlarının ve toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılığın gündelik hayattan örneklerle birlikte konuşulduğu 'Toplumsal Cinsiyet Temelli Ayrımcılık' atölyesi gerçekleştirildi.

- Sabancı Vakfı olarak 15 yıldır kadın, genç ve engellilik alanında çalışan sivil toplum kuruluşlarına sağlanan farklı destek mekanizmalarının, kriterlerin ve hibe yolculuğundaki deneyimlerinin konuşulduğu '15. Yılında Sabancı Vakfı Hibe Programları' oturumu düzenlendi.

11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü Kampanyası: Göz Yumma!

47 yıldır kız çocuklarının ve kadınların yaşadıkları eşitsizliklerle mücadele etmek amacıyla projeler hayata geçiren Sabancı Vakfı, bu yıl 11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü'ne özel bir video yayınlarak çocuk yaşta, erken ve zorla evliliklere dikkat çekti.

Geçtiğimiz yıl Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu ve Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü tarafından hazırlanan "Türkiye'de Çocuk Yaşta, Erken ve Zorla Evlilikler" raporuna göre, Türkiye'de hala 20-24 yaşları arasında 18 yaşından önce evlenenlerin oranının yüzde 15. Dünyada ise her yıl en az 12 milyon kız çocuğu 18 yaşından önce evlendiriliyor. Ayrıca pandemi koşullarının var olan eşitsizlikleri derinleştirilmesi ile kız çocuklarının geleceği küresel çapta olumsuz yönde etkilenmeye artarak devam ediyor. UNESCO verileri önümüzdeki 10 yıl içerisinde erken yaşta evlenme riski olan kız çocuklarına 10 milyon kız çocuğu daha eklenmiş olacağına işaret ediyor.

Kız çocuklarının geleceklerinin çalınmasına göz yumulmaması ve kızların hayallerini yaşayabilmeleri için hazırlanan videoyu [buradan](#) izleyebilirsiniz. TBWA/İstanbul imzasını taşıyan filmin yapımını Shortcut üstlendi ve yönetmen koltuğunda İsmet Kurtuluş oturuyor.

2021 Hibe Programı Kapsamında Destek Verilecek Projeler

Sabancı Vakfı, kadın, genç ve engellilerin haklardan eşit yararlandığı bir toplum hayali ile sivil toplum kuruluşlarına 15 yıldır hibe desteği sunuyor. 2021 Açık Çağrılı Hibe Programı kapsamında 54 ilden 346 proje başvurusu değerlendirildi ve 7 kurumun projesi hibe almaya hak kazandı. Hibe desteği sağlanırken pandemi koşullarının kadın, genç ve engellilerin toplumda karşılaştıkları sorunları perçinlemesi ile sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarında değişen ihtiyaçları da göz önüne alındı.

Hibe almaya hak kazanan projelerin listesine [buradan](#) ulaşabilirsiniz. Bu projeler arasında hedef kitlesi kadınlar olan projeler ve amaçları şu şekilde:

*Anka Üreten Kadın Derneği'nin "Cinsiyetsiz Meslek ve Meslek Odalarının Toplumsal Cinsiyet Duyarlılığı" projesi ile Mersin'de meslek odalarına yönelik eğitim ve savunuculuk faaliyetleri ile toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalığının toplumun her kesimine yaygınlaştırılması hedefleniyor.

*Kadın Adayları Destekleme Derneği'nin "Yerel Yönetimlerde Kadınları Güçlendiriyoruz" projesi ile 7 farklı bölgeden toplam 14 belediye personelinin, illerde bulunan STK'ların ve kadınların toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda eğitim alması ve bu alanda belediye-STK ağı kurulması hedefleniyor.

*Dem Derneği'nin "Sağır ve İşitme Engelli Kadın Hakları Eğitim Platformu" projesi ile Türkiye'de sağır ve işitme engelli kadınların, kadına yönelik şiddet ve şiddet ile mücadele mekanizmaları başta olmak üzere hakları ile ilgili farkındalığının artırılması hedefleniyor.

Fark Yaratanlar Programı 13. Sezon Başvuruları

Sabancı Vakfı, 2009 yılından beri yürütmekte olduğu Fark Yaratanlar Programı ile toplumsal sorunlara yenilikçi çözümler üreten sosyal girişimcileri, aktivistleri ve değişim aktörlerini desteklemeyi ve fark yaratan hikayelerini görünür kılarak topluma cesaret vermeyi amaçlıyor. Fark Yaratanlar programının 13. Sezon başvuruları 30 Kasım 2021 Salı günü sona ermiştir.

Adaylar çalışmalarının; somut değişim yaratma potansiyelleri, sürdürülebilir ve yaygınlaştırılabilir oluşu, ilham verici olması, şeffaf ve güvenilir olması gibi kriterlere uygunlukları üzerinden değerlendirilecekler. Başvuru alımının sistem üzerinden kapanmasının ardından Danışma Kurulu değerlendirme yapacak. Fark Yaratan olmaya hak kazanan adaylar 2022 yılında düzenlenecek 'Fark Yaratanlar Programı Lansmanında' paylaşılacak.

Türkiye ve Dünya'dan Haberler

UNESCO'yla ortaklaşa düzenlenen Dünya Zorbalık Karşıtı Forumu, 1-3 Kasım tarihlerinde Stockholm'de gerçekleşecek

Araştırmacıları, politika yapıcıları ve eğitimcileri bu yıl Stockholm'de bir araya getirmeyi hedefleyen **Dünya Zorbalık Karşıtı Forumu**, okul ortamında akran zorbalığı ile mücadele etmek için 2017'den beri faaliyetlerine devam ediyor. Eğitim alanında çalışanların akran zorbalığı konusundaki deneyimlerinin paylaşılmasını ve bu konuda mücadeleye yönelik ortak yöntemlerin geliştirilmesini merkezine alan forum, 1-3 Kasım tarihleri arasında gerçekleşecek. Forumu giden süreçte akran zorbalığına karşı öğretmenlerin rolünü mercek altına alan ve UNESCO tarafından yürütülen bir çalışmanın bulguları ilk kez 7 Eylül tarihinde kamuoyuyla paylaşıldı. Çoğunluğu Orta ve Güney Amerika'dan 35 bine yakın öğretmenle gerçekleştirilen anket çalışmasının sonuçlarına göre, her 5 öğretmenden 3'ü sınıf ortamında akran zorbalığının verdikleri eğitimin kalitesine doğrudan etkide bulunduğunu söylerken, öğretmenlerin ancak yarısı akran zorbalığına karşı mücadele konusunda donanımlı olduklarını dile getirdi.

Kaynak:

https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/girls_education

Eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğini düşünürken bariz olanın ötesine geçmek

Her ne kadar eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği denilince akla ilk önce kız çocuklarının eğitime erişimindeki eşitsizlik geliyor olsa da, UNESCO'ya bağlı çalışan Uluslararası Eğitim Planlama Enstitüsü (IIEP), eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğini düşünürken konuyu daha kesişimsel bir perspektiften ele almanın önemini altını çiziyor. IIEP'nin eğitimde toplumsal cinsiyet eşitsizliğine kesişimsel yaklaşımı, farklı toplumsal cinsiyet rollerinin hem kız hem de erkek öğrencilerin eğitime erişimine dair nasıl farklı getirileri olduğuyla ilgilenmeyi de öneriyor. Zira, küresel olarak kız çocukları eğitime erişim konusunda daha dezavantajlı olsa da, Sierra Leone'de gerçekleştirilen eğitim sektörü analizi (ESA) raporuna göre kendilerinden ekonomik olarak ailelerini geçindirmeleri beklenen erkek çocukları arasında ekonomik faaliyetlere katılım gerekçesiyle eğitimden uzaklaşma oranı aynı sebeple eğitimini yarıda bırakan kız çocuklarına göre daha yüksek. Öte yandan, kız çocuklarının eğitime erişimini de toplumsal cinsiyet kadar buldukları coğrafya, yaşadıkları şehir ve ailesel arka plan gibi başka birçok faktör birlikte etkiliyor.

Kaynak:

<http://www.iiep.unesco.org/en/gender-equality-education-digging-beyond-obvious-13854>

Eğitim Reformu Girişimi (ERG) 2021 Eğitim İzleme Raporu'nun Eğitim Ortamları başlıklı ikinci dosyasını yayımladı

2008 yılından bu yana eğitim alanında yaşanan gelişmeleri izleyen ve bunları Eğitim İzleme Raporu adı altında raporlayan Eğitim Reformu Girişimi (ERG), raporun 2021 edisyonunun ikinci dosyasını Ağustos ayı içerisinde düzenledikleri canlı ve çevrimiçi bir panel yoluyla kamuoyuyla paylaştı. 2020-2021 eğitim-öğretim yılının mercek altına alındığı dosyada, COVID-19 salgının etkisiyle sekteye uğrayan ve zaman zaman uzaktan devam eden eğitim öğretim faaliyetlerinin etkileri değerlendirildi. Salgının etkisiyle çevrimiçi ortama taşınan eğitim-öğretim faaliyetlerinin haneler arası imkan farklılıklarının eğitim faaliyetlerine daha net bir şekilde yansımış olması önemli bir mesele olarak öne çıktı.

Kaynak: <https://www.egitimreformugirisimi.org/egitim-izleme-raporu-2021-egitim-ortamlari/>

PISA, 21. Yüzyılda dijital okuryazarlık üzerine kapsamlı bir rapor yayımladı

OECD bünyesinde faaliyet gösteren Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı PISA, geçtiğimiz Mayıs ayında 15 yaş grubundaki öğrencilerin 21. Yüzyılda dijital okuryazarlık becerilerini mercek altına aldığı bir rapor yayımladı. Öğrenciler arasındaki dijital okuryazarlık becerisi farklarının toplumsal cinsiyet ve sosyoekonomik durum üzerinden de detaylıca değerlendirildiği raporda, okuma performansı ile öğrencinin toplumsal cinsiyeti arasındaki bağlantının en az üçte ikilik bir bölümünün kız ve erkek çocuklarının etkin okuma stratejilerine dair bilgi düzeyleri arasındaki eşitsizlikten kaynaklandığı vurgulandı. Öğrenciler arasında toplumsal cinsiyete bağlı farklılıkların çoğu ülkede sosyoekonomik duruma bağlı farklılardan daha az belirleyici olduğunun vurgulanan raporda, hala daha üye ülkelerin yarısında toplumsal cinsiyet farkının da eşitsizliklerde önemli bir belirleyici olduğunun altı çizildi. Öte yandan, daha önceki çalışmalara kıyasla toplumsal cinsiyet eşitsizliği temelli farklılıkların azalma eğiliminde olduğu da olumlu bir veri olarak kayda geçti. Raporun tamamına [buradan](#) erişebilirsiniz.

Kaynak: <https://www.oecd.org/pisa/publications/21st-century-readers-a83d84cb-en.htm>

İngiltere'de üniversite giriş sınavlarının değerlendirilmesinde gidilen değişiklik kız öğrencilerin başarı oranlarında artış sağladı

İngiltere'de üniversiteye giriş sınavı olarak uygulanan A-Level sınavlarında bu yıl, değerlendirme sisteminde gidilen bir takım değişiklikler sonucunda kız öğrencilerin başarı oranlarında önemli derecede artışlar sağlandı. Daha önceden yalnızca alınan derslerin ardından girilen bitirme sınavlarının sonuçları üzerinden hesaplanan A-Level notları, bu sınavların erkek öğrencileri daha avantajlı bir konuma getirdiğini ortaya koyan araştırmalar sonucunda, öğretmen değerlendirmeleriyle desteklenecek şekilde güncellendi. Bu güncellenmenin ardından uzun bir zamandan sonra ilk kez kız öğrencilerin A-Level sonuçlarında matematik gibi alanlarda erkek öğrencilerin önüne geçtiği belirtiliyor.

Kaynak: <https://www.theguardian.com/education/2021/aug/10/a-level-results-top-5-data-takeaways>

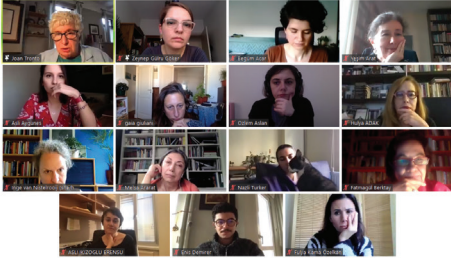

SU Gender'dan Haberler

Feminists Care for the Political: Theory, Practice and Advocacy
Feminist Bakış Açısıyla Siyasal Alan: Teori, Politika ve Savunuculuk

Feminist Bakış Açısıyla Siyasal Alan: Teori, Politika ve Savunuculuk

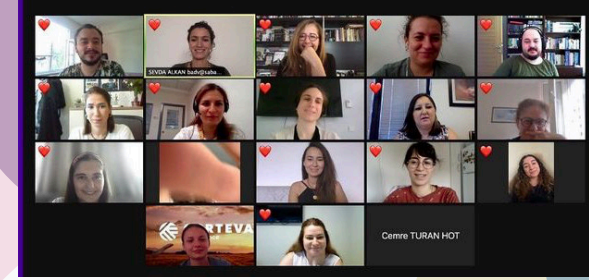
3-5 Haziran'da **Feminist Bakış Açısıyla Siyasal Alan: Teori, Politika ve Savunuculuk Konferansı** çevrimiçi olarak düzenledik. Konferansın ilk gününde *University of Chicago* Charles E. Merriam Siyaset Bilimi Üstün Hizmet profesörü ve kadın çalışmaları profesörü **Linda Zerilli** ve 4 Haziran'da feminist özen etiği alanının öncülerinden, *University of Minnesota* emeritus siyaset felsefesi profesörü **Joan Tronto** açılış konuşmalarını yaptılar. Eylemlilik ve direniş, politika ve savunuculuk, feminist özen etiği ve pratikleri, feminist örgütlenme ve sürdürülebilirlik ile ulusaşırı dayanışma başlıklarında düzenlenen ve iki gün boyunca devam eden panellere 11 farklı ülkeden katılan akademisyen, araştırmacı ve aktivistler çalışmalarını sundu. 250'nin üzerinde dinleyicinin katıldığı konferansın son oturumunu bir tartışma forumu şeklinde düzenledik.

AB Gearing-Roles Ayın projesi seçildi

Avrupa Komisyonu, SU Gender'ın dahil olduğu konsorsiyum tarafından yürütülen GEARING-Roles projesini, araştırma ve geliştirme sektörlerinde toplumsal cinsiyet rolleri ve cinsiyet eşitliği alanındaki cesur çalışmalarından dolayı Ayın Projesi olarak seçtiğini açıkladı. Avrupa'dan 10 farklı akademik ve akademi dışı partnerin 6 araştırma kurumunda Cinsiyet Eşitliği Planı (CEP) tasarlayıp uyguladığı ve değerlendirdiği çok disiplinli ve çok ortaklı bir konsorsiyumdan oluşan proje dahilinde geliştirilen ve oyunculara, Avrupa'nın (ve dünyanın) en önde gelen kadın bilim insanlarının yardımıyla bir Nobel Ödülü kazanma görevi veren Nobel Koşusu adlı masa oyununa vurgu yaptı. Detaylı bilgiye projenin [web sitesinden](#) ulaşabilirsiniz.

SU Gender 5. Ufuk 2020 Projesini Kazandı

SU Gender olarak 2019'dan beri yürüttüğümüz 4 adet AB Ufuk 2020 projesine bir yenisini daha ekledi. European Science Foundation (ESF) koordinatörlüğünde 40 ay boyunca yürütülecek olan ACCTING (Kapsayıcı Bir Yeşil Mutabakat Yoluyla Davranışsal Değişikliği İlerletmek) projesi, 11 ülkeden 12 araştırma kurumunu bir araya getiriyor. Sabancı Üniversitesi'nde Ayşe Gül Altınay ve Kristen Sarah Biehl koordinatörlüğünde yürütülecek olan projede çeşitli araştırma faaliyetleri yoluyla Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın başarısına katkıda bulunmak ve ötekileştirilen grupların, özellikle de kadınların ve gençlerin önayak oldukları ilham verici dönüşümleri saptamak, görünür hale getirmek ve bu dönüşümlerden ders çıkarmak amaçlanıyor. Projeye ilgili detaylı bilgi için [tıklayın](#).

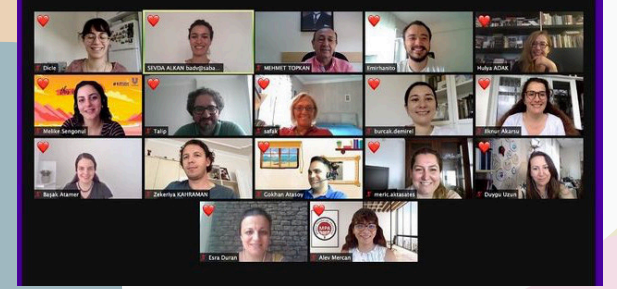

BADV Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi

İş Dünyası Aile İçi Şiddete Karşı (Business Against Domestic Violence-BADV) projesi kapsamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği eğitimini 5-7 Temmuz tarihleri arasında online olarak gerçekleştirdik. SU Kurumsal Yönetim Forumu tarafından TÜSIAD iş birliği ile Sabancı Vakfı ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) ortaklığında gerçekleştirilen proje kapsamında 36 farklı şirketten 47 katılımcı ile kapsayıcı kurum kültürü, toplumsal cinsiyet temel kavramları ve ayrımcılık temaları odağında dört tam gün süren eğitim çalışmamızı tamamladık. SU Gender tarafından yürütülen ProGender+ Programı kapsamında şirketlerin toplumsal cinsiyet, kapsayıcılık ve çeşitlilik konularında farkındalıklarını arttırmaya yönelik gerçekleştirdiğimiz danışmanlık ve eğitim çalışmaları önümüzdeki dönemde de devam edecek.

ProGender+ Çalışmaları Devam Ediyor

ProGender+ programı kapsamında özel sektöre yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamında farkındalık eğitimlerimiz ve danışmanlık çalışmalarımız devam ediyor. Sabancı Holding iş birliği ile gerçekleştirdiğimiz lider geliştirme eğitimlerine başladık. Uluslararası katılımlı olan bu eğitimin ilki İngilizce gerçekleşti. Ayrıca, BriSA ile temel kavramlar, ayrımcılık eğitimi sonrasında iş hayatında cinsiyete dayalı ayrımcılık, kapsayıcılık ve çeşitlilik temalarını içeren bir atölye çalışması gerçekleştirdik. SU Gender'dan Hülya Adak ve Emirhan Deniz Çelebi'nin gerçekleştirdiği bu eğitim çalışmaları önümüzdeki ay Sabancı Holding ve diğer şirketlerle devam edecek.

Sabancı Üniversitesi Lisans Oryantasyon Programına Katıldık

Yeni öğretim döneminin başlamasıyla kampüste yapılan oryantasyonlara SU Gender olarak biz de katıldık. Ayşe Gül Altınay, Temel Geliştirme Programı'nda bu sene öğretim asistanlığı yapacak lisansüstü öğrencilerine *Inclusive Pedagogy: Opening a Gender+ Window* isimli bir sunum yaparak nasıl yöntemlerle derslerde daha kapsayıcı bir yaklaşım benimsenebileceğini aktardı. 24 Eylül günü üniversiteye yeni başlayan lisans öğrencilerine öğrenci kulüplerinin ve merkezlerin tanıtıldığı çim alanda ise SU Gender standımızda öğrencilerle tanışıp çalışmalarımıza dair sorularını yanıtladık.

